



1201

GLARISSIMO ILLVSTRISSIMOQVE VIRO DOMINO D.
HIERONYMO TRVC,
 REGI A SANCTIORIBVS CONSILIIS,
 REGIO VRBIS PROCVRATORI, DOMINO DOMEY, &c.



S I tantum hoc loci & temporis ausim mihi sumere, VIR ILLVSTRIS-
 SIMUS, ut ipse, cui Magnis Divina Medendi Scientia Mysterijs vix dum initiato manum extra pallium,
 ut olim Candidatis, exerce-
 re religio est: Nihilominus tamen de Re & Quaestione precipui in faciendâ Medicinâ momenti, quæ exercitissimum hujus Professore omnibus ab-
 solutum numeris consummatumque attinet, nec non eos omnes qui in Artis operibus sibi unâ illique melius conscij familiam ducunt, nullò non tempore sollicitos moratur & maxi-
 me vexat anxios, non modò propalam disputem, sed publicatò hòc Programmate pronuntiem ac certò desiniam. Ita jubet, impellit, & provocat qui in hæc Principe cetera-
 rum Scholâ durissimis etiamnum hisce temporibus habitat, vivit & spirat integer Genius Medice Veritatis longè à rudibus illis ingeniis & peregrinis moribus Plebicolarum,
 quorum Ars & Scientia est, cæca imperite multitudinis consilia & vota que imprudentia studiosius sectari, suis ut commodis faneratis serviant, idè bene docti valetudini illi
 nusquam desperare quam sint habituri quoquomodo vestigalem. Extremis Morbis extrema Remedia sibi ut venditant singulari recentique industriâ & labore comparata, domi,
 forsique undecunque, ipsò quin etiam de foro Mendacium quod Agyria frequentant conquesta ostentant atque exhibent, quò veterem Erasistrati Thesalique Haresim, corruptis sequiore interpreta-
 mentò Magni Hippocratis Galenique Oraculis, de rogò & cineribus denuò excutent. Tuis in tam difficili Palestrâ pro Aris & Focis contendenti mihi addis animos Auspicijs, VIR ILLVSTRIS-
 SIMUS, ingerirque fiduciam testatissima hujus tua Heroica Virtutis robur impavidum, quam inter Fortuna iniquis restantis ruinas erectam constantemque ut agnouit Rerum DOMINVS IVSTI
 IVSTVS HÆRES, splendorò Urbicæ Procurationis munere Urbis in Domina velut ex Illustris loco spectabilem dari simul voluit in exemplum sua Equitatis & tuæ, quæ nullò favitorum ambitu
 magnificum istud congiarium antè meruerat quàm acceperit. Feres igitur pro eâ Humanitate quàm videris Veneni sui injicis pudorem, ut hòcce qualicunque, at fidei & ad diem collatò anatocismò vere-
 res usuras meò ere redimam, Patrij in te Officij antiquâ neceffitudine conjunctissimi, bonò Nomine nec fide degeneri deinceps futurus acceptissimè Observantia nexu, cultu ac devotione,

Tibi addictissimus MICHAEL POINSSART

QVÆSTIO MEDICA
 QVOD LIBETARIIS DISPUTATIONIBVS MANE DISCVTIENDA IN SCHOLIS MEDICORVM DIE IOVIS XIX. IANVARII.
 M. FRANCISCO BLONDEL DOCTORE MEDICO PRÆSIDE.

An Morbis extremis Remedia extrema?

1201

EX ORTEM culpæ Medicum nulla tulit ætas aut feret. Sûd unus is meritò non annorum privilegiò, non suffragiò popularis auræ vel Fortunæ Princeps audit, qui rariùs ideo leviùsque peccat, quòd Scientiam & Opus stabili norit iungere connubiò: hinc illi manus, illinc huic oculus, quæ sine planè *divine* Logiatrum, cumque Emperico Methodicum *quibusdam* alienis difces periculis & tuis: pluresque passim *quædam* quam *Urgy* Thebanos *obscure*, videris simul mereri ora vulgi, odium indignis traductæ, officiantis exercita Diving Professionis. Inde enim cuique nimisquam proclive gravius crebriùsque delinquere, qui Medicinam revocare ad Sapientiam, Sapientiam vicissim ad Medicinam nefcit aut negligit, stare modò pede gnarus in uno, varò offendere gressu, nec non in transennam se dare tot obnoxia paralogismis rerum inanissimæ Novitatis, vefani Dogmatis pararium, promum venenorum potiùs quam Remediorum. Veneni quippe, neque arcano absolvendi paratu, quid habet quod non aus sit in viscera condere triveneficis Agyra: vel una satis pro veneno projectioris audaciæ nutricula impetia posita fronte impunitatis asylo secura, exemplivse docta sequioribus siniferitas cum turba salutaribus intempestivis utentis. Eum tamen minùs peccare scias qui præsidii levioribus prætentando sibi ignoti fuscipit morbi curam, vel complorato, ceu Machaon alter, ne videatur autem definire *ἡττα παρμαχῆς ἐὶς ὁὐς* suppallatur: graviùs qui intra spem venie cautus, licentioris plenus pollutentiæ, rudis plebeculæ obnoxiois ignotis, notum ignotum, extremum extremis vexat exlex, criminiosior si damnatis. Istâ namque homicidijs festinatio est ita satis velle prævortire, in Naturæ involare iura; quasi convulsatis ingratius aliquid molitionis superfit Medico quod fontici damni facitder, bonòque valeat idoneus fidejussor nomine promittere vadimonium fugientis, capite cavere, divisumque solus arrogare sibi & occupare regnum Medendi; occisis illius rebus Interregem agere vel Dictatorem.

IS ipse grandi poscinummius promissor hiatu, quem pro omni arte una coquit & versat sub pectore secretioris Panaceæ quærendæ, præstinandæ, venditandæ, & *ἡττα παρμαχῆς* sublatò digitò pluris licentia, reculæ exin exaugendæ cura; agnoscendi verò morbi (quod artis caput est) nulla. Eò negotiosius animò agrorum ades albis pedibus, durò ore, omnium horarum Sectarumque infitiores inter merita abalienatos; seu primis de cubilibus summarij surgant illi pro causarum aperta vi, vel *ἀπὸ τοῦ* labe singulari, (quam materiæ vel formæ vitio errant qui imputant) ægritudinis *ὑπερβολῆς* meritò & magnitudinem, non indole, vehementiâ, numerò, serie, nisi *ἀπορροῆς* plebicolis æstimandâ symptomatum. Cunctâ siquidem quam melioribus vincticijs pugna cernitur decretoria, experiri vacat graviora quàm spiritus interit ultimos. Vel pro conditione partis affectæ Principis, Nobilivse, prærogativâ nimirum publicæ viat officij, vel non unò nexæ cum pluribus potioribusve communions vinctulo: sive paulatim carpat naturæ vires penè corruptò decoctove integrò vitali succò & fundò in solidis atque humidis, quæ Chronicorum sera & cæca injuria, febris lentæ, hæctica, querceræ, cachexiæ, tabis, hydropsis, hepatitidis, dyfenteria, leicenteria, diarrhoeæ, scirrhi viscerum aut mēfæræi glandularum, diabetis, fluoris uterini, quibus multus labor, longa *ὁδὸς* mora, cura *ἀπὸ τοῦ*. Neque horum illorumque quicquam curabit ille divortia posita in motu quo lineam ducunt ultimam; seu peracuti fevitiâ anticipet ac superent, labores sine febre extremos oculi illatur; sive acuti, qui absque febre nusquam, in carceribus aut meta nemini fatales, salutare in augmento, in statu faciles, pendente Martis communis alæ unò propitiâ Naturæ collatis signis iustâ acie depugnantis conatu, præeunte pro Feciali, in ferosis quoque & malignis, fidelis *παιὶς* documentò; victoriam ubi concelebrat præsentariâ vacatione certiorum, quam sequestris abscessus ambiguò nexu, quò tanquam remulcò, ægrè ægra reduci vita nonnunquam solet, vix nec sine gravi interritamento redimi.

QUAM OBREM Medendi Scientiam præceptorum *ἀπορροῆς* cultus & antiqua religio perinde firmat & erigit, beat *ἡττα παρμαχῆς*, ac complet Opus & absolvit Remediorum, quæ in hominum manu, vel Deorum manus, parata copia: hæc abundare Medici omni providentis, laborare otiosi & ignavi, abstinerè socordis & pejùs omnino feriatæ inertie; *γνώμης* non *πλῆμης*, nec *ἡττα*, at cum delectu uti sapientis; abuti inficiti inconditque periculatoris Naturæ patrimonio naufragi & mendici, ad malefanas artes prificis neglectis vagò incertòque studiò cum his qui de re capitis afeam jaciunt ostiatim diverterentis. Plura ideoque qui invenire Cnidij fecere *ἡττα παρμαχῆς*. Nec enim unum uni, nec omni; quando neque unum homo nec unus: nec itidem morbus; aut vitæ, temporis, soli, cœli, sexus, *ἡττα παρμαχῆς* ita tueri idem; urgetque cæterorumque necessariis auxiliiorum vices nocitura curandi fœpò consecutidinis indulgentia. Tantò votis mortalium pronius & secundus alternis mutare mutarique nē mutentur. In hoc Naturæ Impericò inducere calcem, qui si pede major subvertet, si minor erit. Proinde Remediorum modum ac opportunitatem medendi animam scire & captare, ignotum Agyrtæ, unum unius germani Medici arcanum, cujus provincia Naturam persequi ipsius vestigijs. Hæc & illa *ἐν τοῦ* *ἀπὸ τοῦ* tota, seu mavelis *ἀπὸ τοῦ* *ἀπὸ τοῦ* ex quo Medicinæ instrumenta *παρασκευάζει*, *ἀπὸ τοῦ*, vel *ἀπὸ τοῦ*. Cardiacum de Metallis, quæ etiam admoda, nedum ingesta nostris inimica visceribus, sollicitior Naturæ suis quam abdidit suppressit. Gentis porrò *ἀπὸ τοῦ* vacuantia, vacuantium purgantia, quorum jure tilitate & vernaculæ illicio similitudinis trahunt quicquid peregrini humoris ex diverso convehunt aut condunt venæ partefve citimæ, extime, medioxumæ, & in alvi cloacam deportando sevocant. Hinc benigna modò, modò summa & extrema (quæ Græcorum ultimi *μεγίστη* indignant) crudis, urgentibus, æstuantibus inimiciora; vel mediâ & moderata. In omnibus autem & singulis, Artis assequi *τὸ ἀπὸ τοῦ*, non aberrare, omnium vota, desiderata pluribus paucorum prudentia.

INFAMANT inde Medicæ Scientiæ nomen, Artificis ejurant Philini tribules, gregales Themisios, Lymphatici Circulatoriæ Nationis præci, elutriatæ venarum annonæ sanguinarj collybistæ; stolidè feroces *μεταρροῆς* proxenetæ, quique medendi legem & normam de morbo & symptomate trahunt, extremo extrema decernunt & parant remedia cinesatæ Medicinæ decoctores bustuarij. Vindicta ex-adversum veteris studiosius disciplinæ Hippocratis auditor Dogmaticus rarâ hœc ævifane artis Theorematum Operumque mixturâ *πολλὰς αἰτίας* *ἀπὸ τοῦ*. De causâ genus is depromit Remedij, ex affectu parte nactus usum, pro ægri demum virtute positurus modum adeò sibi temperat, ut ne quid vitijs finat indiligentior, vel Naturæ imprudentior delibet, cujus exemplò & ductu semper habet antiquius robor, laborantis, quàm humorem funditis exhaurire noxiom. Ecce illa quàm nequit obtinere præsentandò & solidò expedita paratæque Crisii beneficiò difficilis morbi vindictam, *λύσις*, *μακρότης*, *ἀνταρροῆς* partitâ operâ, tam secuta sui, quàm futuri sollicita consequitur, remque omnem cunctandò docet melius restitui, quàm fœneratò infelicitis industria genere maleficiò, vel etiam iniquis tortis & mixtis in impeditarum partium fens extempulò factâ vi perfodere, quàm sagaci sensim judicij subire, dextere expedire: tumultuariò impetu rumpere & lacerare, quàm innoxie lege solvere; molestè extendere & rapcurò movere & purgare delectu. Sic graviora mala cessere nihil ferè agentibus; dumque augeat parva & exasperat vehementibus & novis ambitiosa pharmacis ad metalla damnata sedulitas ima superis quovis tempore, nullò discrimine inofficiosius miscendum, Ars antiqua voti compos grandia sospitat facili subsidio: ubi *ἐπὶ δὲ* *ἀπὸ τοῦ* in humoris obsequium adornatò omni comiteatu, *ἀπὸ τοῦ* *τὸ ἀπὸ τοῦ* conjurat amicè; nec non amulò placidæ constantisque *ἡττα παρμαχῆς* operata artificij, votivæ, quam Natura sola præstat, purgationi famulatur.

EAM ob causam velut in Scena aut Panathenæis hoc post hoc præstinatò agere, *ὡς* *ἡττα παρμαχῆς*, Catalogò mederi tanquam ex Ephemeride Tribonica, vel Pedariorunt more foro uti, Medicinam prostituere est, cauponari, nundinarique non facere. Nullum non movere lapidem medendo periti juxta & imperiti nota, huic in prætio ut probro, illi in præmio & laude nullius incuriæ conscio, vel infamitæ temeritatis, in quam incurrit qui summa omnia extremaque morbis machinatur in extremis, & ex trallactio utendi ordine morbi que tempore sectatur ac destinat, fectis pro quantitate molis, qualitate virtutis ex Naturæ viribus unicè metiendâ, & a qua Remedia non solum prius vinci & regi quàm vineant, sed quom videntur operæpretium. Omnium illa scilicet Artis operum princeps, dux & consors nihil hujus lena mox sequetur à tergo poena si fortè virum quem Libitina subduxerit infidelis recti magister casus: sic personam artis data Tragœdium Fortuna induit, placeatque Majorum melior lege, audendi copiâ Natura & Ars teneat modus, nec sui hæc cum illa mancipi, sed juris alieni. Ausin venæ sectionem (aliâs securitate efficitate, etiam ubi vix plus subest præcipuum) partitè, nedum ad animi deliquium aut mutationem sanguinis tum celebrare; venies homicida. *ἡττα παρμαχῆς* si propines, potionaveris: Quid si famolò istò Moelichò Vinò Emeticò summè irritassis, extremè convulsis, effusissimâ medullitis emunxeris *ἡττα παρμαχῆς*; hòc ipsò, quo venerò, Agelilai viaticò, meritissimò videre de vitæ analictis Manibus inferis fecisse; nec si fors decollasset, frustratâ hujus fide minus ab eo subinde nociturus Orcinis venæ Mercurius Carnifex torrentioris pytelismi epistomiò adhibitis ad quæstionem. Magna pars artis superest tempori ponere manum de tabula, quando expedit ut in vigore quiescere nil movere: Remediorum optio sit hæc tua, Naturam in consilium nullò non tempore ut advoces, communijque operæ sociam partiarum requiras; ex cujus nutu non Extrema extremis Remedia: verum extrema extremi tenui in victu summè accurata diligentiâ adhibenda: hæc utique illi prima, tibi ultima; illa neque studiis apta triumphantis, nec paria triumphatæ malis, quæ uti ne fiant extrema, interdum in Arte est: semper verò extra Artem huic ut cedant.

Non ergo Morbis extremis Remedia extrema.



DOMINI DOCTORES DISPUTATVRI.

M. Nicolaus Rainfant. Professor Medicinæ.
 M. Ioannes Groult.
 M. Amosius Kassin.

M. Petrus Pouret.
 M. Antonius de Cœn.
 M. Carolus de Lavach.

M. Ioannes Forestier.
 M. Petrus de Mersenne.
 M. Ioannes Garbe.

Proponebat Lutetiæ MICHAEL POINSSART, Catalaunus, A. R. S. H. M. DC. LXVIII.